

UCHWAŁA Nr 3.h./320/2022
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Warszawie
z dnia 13 grudnia 2022 roku

w sprawie: wydania opinii o przedłożonym przez Burmistrza Kałuszyna projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2034.

Na podstawie art. 13 pkt 12, art. 19 ust. 2 i art. 20 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) oraz art. 230 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) - Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie:

Przewodniczący: - **Konrad Pachocki**
Członkowie: - Aneta Dygus
- Kamil Michałak

uchwała, co następuje:

§ 1

Wydaje **pozytywną opinię z uwagami i zastrzeżeniami zawartymi w uzasadnieniu** o przedłożonym w formie dokumentu elektronicznego przez Burmistrza Kałuszyna projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Kałuszyn na lata 2023-2034.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia oraz podlega opublikowaniu przez Gminę Kałuszyn w trybie określonym w art. 246 ust. 2 w związku z art. 230 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

§ 3

Od niniejszej uchwały służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Uzasadnienie

W dniu 15 listopada 2022 roku Burmistrz Kałuszyna przedłożył Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Warszawie w formie dokumentu elektronicznego, projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023 – 2034 (WPF).

Skład Orzekający dokonał analizy i oceny ww. dokumentu i ustalił, co następuje:

Przedłożony projekt spełnia wymogi konstrukcyjne określone w art. 226-228 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (dalej: u.f.p.), a zawarte w nim propozycje upoważnień nie naruszają art. 228 cyt. ustawy.

Okres sporządzenia WPF uwzględnia dyspozycję art. 227 u.f.p. tj. obejmuje ona lata, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne ujęte w Załączniku Nr 1 oraz okres na jaki określono limity wydatków na planowane do realizacji w Załączniku Nr 2 przedsięwzięcia.

Stwierdzono wymaganą art. 229 u.f.p. zgodność wartości wykazanych w projekcie WPF i ujętych w projekcie uchwały budżetowej na 2023 rok, w tym w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu.

Skład Orzekający zwraca uwagę, iż nie został zachowany wymóg określony w art. 242 ustawy o finansach publicznych tj. w 2023 roku planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody

bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 6, 7 i 8. Mając jednak na uwadze, że suma przekroczeń tej relacji w latach 2023-2025 jest niższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach, należy uznać, że budżet w tej części został opracowany z uwzględnieniem przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r., poz. 1927).

Spełnione zostały wymogi art. 243 u.f.p. w zakresie indywidualnego wskaźnika zadłużenia Gminy Kałuszyn, co oznacza, że planowane obciążenie budżetu spłatami zobowiązań w latach 2023-2034 kształtuje się poniżej maksymalnego dopuszczalnego wskaźnika wynikającego z cytowanego wyżej art. 243 u.f.p. W 2023 roku prognozowane obciążenie Gminy z tytułu spłaty długu wraz z kosztami obsługi wynosi 0,0900, przy dopuszczalnym wskaźniku 0,1335. Skład Orzekający zwraca jednak uwagę, że w latach 2027 – 2028 występuje bardzo niska różnica między indywidualnym wskaźnikiem spłaty zadłużenia, a górną granicą, jaką stanowi dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań, określony w art. 243 u.f.p, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego, tj. odpowiednio 0,77 oraz 0,29 punktu procentowego. Nie można również tracić z pola widzenia faktu, iż w latach 2022 – 2028 relacja kwoty długu do planowanych dochodów ogółem w danym roku utrzymuje się na znacznym poziomie tj.: odpowiednio :dla roku 2024 – 49,13%; dla roku 2025 – 48,33% oraz dla roku 2026 – 44,87%. Wobec powyższego Skład Orzekający **zastrzega, iż w niedługiej perspektywie czasowej istnieje realne zagrożenie utratą płynności finansowej gminy**. Skład Orzekający wskazuje, tym samym na konieczność podjęcia szeregu działań w kierunku niezaciągania nowych tytułów dłużnych, restrukturyzacji posiadanego zadłużenia, racjonalizowania wydatków bieżących i majątkowych oraz wypracowywania nadwyżek w kolejnych latach budżetowych w celu spłaty posiadanych zobowiązań, tak aby zniwelować lub wyeliminować wymienione wyżej ryzyko. Jednocześnie Skład Orzekający przypomina, iż zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów; w sposób umożliwiający terminową realizację zadań oraz w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Ponadto Skład Orzekający zwraca szczególną uwagę na potrzebę realistycznego planowania budżetu, a także konieczność stałego monitorowania stopnia jego realizacji we wskazanym wyżej zakresie w celu ewentualnego urealnienia planowanych wielkości.

Skład Orzekający zwraca uwagę na występowanie licznych rozbieżności w nazewnictwie przedsięwzięć zawartych w załączniku nr 2 prognozy w stosunku do nazewnictwa zastosowanego w załączniku inwestycyjnym projektu uchwały budżetowej:

- "Budowa drogi w Ryczołku" (projekt WPF) natomiast w załączniku do budżetu "Budowa i rozbudowa drogi gminnej w miejscowości Ryczołek";
- "Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Gołębiówka , gm. Kałuszyn" (projekt WPF) natomiast w załączniku do budżetu "Opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego i budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Gołębiówka, gm. Kałuszyn";
- "Budowa ul. Robotniczej w Kałuszynie" (projekt WPF) natomiast w załączniku do budżetu "Przebudowa ul. Robotniczej w Kałuszynie (w tym wykup działek)";
- "Rozbudowa Domu Kultury w Kałuszynie" (projekt WPF) natomiast w załączniku do budżetu Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania części pomieszczeń budynku Domu Kultury w Kałuszynie";
- Wymiana systemu grzewczego w budynku OSP Gołębiówka z olejowego na zintegrowany system odnawialnych źródeł energii"(projekt WPF) natomiast w załączniku do budżetu "Opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego i wymiana systemu grzewczego w budynku OSP Gołębiówka z olejowego na zintegrowany system odnawialnych źródeł energii".

Ponadto Skład Orzekający zauważa, iż w objaśnieniach do projektu WPF nie zawarto informacji o zmianach w przedsięwzięciach w stosunku do wykazu przedsięwzięć ujętych w aktualnie obowiązującej prognozie.

Skład Orzekający wnosi również uwagę w zakresie zaplanowanych na 2023 rok dochodów ze sprzedaży majątku w kwocie 6 020 000,00 zł, podczas gdy w ostatnich latach osiągnięte dochody z tego tytułu były znacznie niższe i wyniosły:

- w 2018 roku – 318 150,00 zł,
- w 2019 roku – 249 202,00 zł,
- w 2020 roku – 243 489,40 zł;
- w 2021 roku – 1 320 484,46 zł.

Jednocześnie według będących w posiadaniu Izby sprawozdań budżetowych za okres trzech pierwszych kwartałów 2022 roku wykonanie dochodów ze sprzedaży majątku wyniosło 736 188,48 zł. W objaśnieniach do projektu uchwały budżetowej oraz wieloletniej prognozy finansowej wskazano, iż wpływy ze sprzedaży mienia gminnego w ww. wysokości planuje się uzyskać z „przeznaczonych do zbycia składników majątku gminy, które obejmują:

- 36 działek położonych na terenie gminy z przeznaczeniem pod wielofunkcyjną zabudowę wiejską, pod zalesienie oraz produkcję rolną o powierzchni 13,0747 ha i szacunkowej wartości około 650.000,00 zł.
- 9,6685 ha gruntów położonych w strefie objętej miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przeznaczonych pod usługi, o oszacowanej przez rzeczoznawców wartości ponad 7 mln. zł
- wpływy z przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności w wysokości 5.000,00 zł
- wpływy ze sprzedaży lokalu mieszkalnego na podstawie złożonego przez dotychczasowego najemcę wniosku o wykup – 20.000,00 zł.”

W ocenie Składu Orzekającego, nie przedstawiono tym samym realnych podstaw uzasadniających planowanie tych dochodów na założonym poziomie, w szczególności rozeznania rynku co do możliwości sprzedaży nieruchomości. Biorąc pod uwagę, że w świetle wyżej zaprezentowanych danych historycznych w zakresie planowania i wykonania dochodów budżetu Gminy ze sprzedaży majątku, należy uznać, że plany te okazały się nierealistyczne. Na obecnym etapie Skład Orzekający nie dysponuje kompleksową informacją, czy zaistniały (i ewentualnie jakie) zmiany uzasadniające możliwość sprzedaży nieruchomości. Kwestia ta winna być poddana analizie Burmistrza oraz Rady Gminy przed podjęciem uchwały budżetowej, a wyniki tej analizy powinny być ujęte w uzasadnieniu do uchwały budżetowej.

Ponadto Skład Orzekający wskazuje, iż w załączniku przedsięwzięć limit zobowiązań na zadanie pn. "Budowa świetlicy wiejskiej w Mroczkach" jest wyższy o 30.000,00 zł od planowanego limitu wydatków w 2023 roku.

Mając na uwadze powyższe Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie postanowił jak w sentencji uchwały.